

**Buriid gáhttengeavadiid logahallan
Skovvi ICH-03**

**PROGRÁMMAT, PROŠEAVTTAT JA DOAIMMAT MAT BUOREMUSAT
SPEADJALASTET KONVENŠUVNNA VUOÐÐOJURDAGIID JA
ULBMILIID**

**ÁIGEMEARRI: NJUKČAMÁNU 31. B. 2014 VEJOLAŠ ČÁLIHEAMI VÁRÁS
JAGI 2015**

Rávvagat skovi deavdimii leat dás:

<http://www.unesco.org/culture/kch/en/forms>

*Árvalusat mat eai čuovo dáid rávvagiid eaige daid mat leat skovis dás vulobealde, eai
gieðahallojuvvo.*

A. Stáhtaoasehas(at)

*Máŋgariikkalaš árvalusain berrejít stáhtaoasehasat namahuvvot dan vuoru mielde maid sii leat
soahpan gaskaneaset.*

B. Oktavuoda hálldašeaddji olbmot

*Dieđit nama, adreassa ja eará oktavuođadieđuid dan olbmo birra geas lea váldoovddasvástádus
gulahallamis árvalusaid hárrái. Leage buorre ja atte diehttevassii fáksanummara jos ii leat vejolaš
addit e-poastta adreassa.*

*Go leat máŋgariikkalaš árvalusat, de fertejít dievašlaš oktavuođadieđut addojuvvot diehttevassii
dan ovttá olbmo birra geas lea váldoovddasvástádus gulahallamis árvalusa hárrái, sus gean
stáhtaoasehasat leat válljen, ja lassin vel guđege áššáigullevaš stáhtaoasehasa olbmo birra.*

- Siviiladilli (nissónolmmoš/olmmáiolmmoš, jna.):
- Goargu:
- Ovdanamma:
- Ásahus/virgi:
- Adreassa:
- Telefonnummar:
- Fáksanummar:
- E-poastta adreassa:
- Eará áššáigullevaš dieđut:

C. Namma

Dát lea prográmma, prošeavtta dahje doaimma almmolaš namma mii geavahuvvo ávdnasa

almmuheapmái. Namma ferte leat eŋgelasgillii dahje ránskkagillii.

D. Geografalaš viidodat

Sárggas ovta ruktái dahje ruvttáide roahki čájehan dihtii leago prográmma, prošeakta dahje doaibma eanaš riikkalaš, regionála¹, regiuvnna unnit dahje riikkaidgaskasaš (mañimus kategorija siskkilda prošeavttaid mat leat čađahuvvon geografalaččat ráddjejuvvon guovlluin).

- Riikkalaš (ovta riikka siskkobealde)
- Regiuvnna unnit (eanet go okta riika)
- Regionála (eanet go okta riika)
- Riikkaidgaskasaš (siskkilda geografalaččat ráddjejuvvon guovlluid)

E. Geografalaš sajádat

Válddahala main guovlluin prográmma, prošeakta dahje doaibma lea čađahuvvon dahje čađahuvvo.

Eai galgga leat eanet go 150 sáni.

F. Stáhtus

Sárggas ovta ruktái dahje ruvttáide roahki čájehan dihtii leago prográmma, prošeakta dahje doaibma jo čađahuvvon, vai joatkágo dan áiggi go árvalus sáddejuvvo.

- Čađahuvvon
- Joatká

G. Áššaigullevaš báikkálaš servodagaid, joavkkuid dahje oktagasaid namat

Cielgasit fertejít boahtit ovdan ovta dahje eanet báikkálaš servodagaid, joavkkuid dahje vejolaččat oktagasaid namat, daid geat leat mielde árvaluvvon prográmmas, prošeavttas dahje doaimmas.

Eai galgga leat eanet go 150 sáni.

H. Fáddásuorgi dahje fáddásuorggit maid kulturdovddahus ovddasta

Sárggas roahki ovta ruktái dahje ruvttáide čájehan dihtii mat fáddásurggiid immateriála kulturárbbis árvaluvvon prográmma, prošeakta dahje doaibma dovddaha. Dat sáhttet dovddahit ovta dahje eanet fáddásurggiid nugo Konvenšuvnna artihkkalis 2.2 lea čilgejuvpon. Dain dáhpáhusain main sárggastuvvo roahkki «eará» nammasaš ruktái, de fáddásuorgi ferte dárkilit čilgejuvrot ruoduid siste.

- Njálmmálaš árbevierut ja dajaldagat, mas giella dovddaha immateriála kulturárbbi
- Lávdedáidagat
- Sosiála vierut, meanut ja allaávvudeamit
- Máhttu ja geavat mii gullá lundui ja ávvosii

¹ Ovdamearkka dihtii lea vejolaš Oarje-Eurohpá čilget regiuvdnan, ja Skandinávia fas čilget Oarje-Eurohpálaš regiuvnna vuollásaš regiuvdnan.

- Árbevirolaš duojit
- Eará (dárbu lea čilget)

1. Válldahallan

Eaktu P.1 góibida ahte «prógrámma, prošeakta dahje doaibma siskilda gáhttema, nugo lea čilgejuvvon Konvenšuvnna artihkkalis 2.3». Artihkkal 2.3 nanne ahte «[...] «gáhtten» mearkkaša doaibmabijuid mat galget sihkarastit immateriála kulturárbbi ceavzilvuoda, ja dasa gullet kártemat, duoðašteamit, dutkan, seailluheapmi, gáhtten, ovddideapmi, nanusmahttin, sirdin oðða buolvvaide, erenoamážit formála ja eahpeformála oahpahusain, ja maiddái dán árbbi sierranas beliid ealáksahttin.»

Ruktádagain 1.a ja 1.b galgá leat oanehis čilgehus prógrámma, prošeavtta dahje doaimma birra. Válldahala válodoosiid mat leat prógrámmas, prošeavttas dahje doaimmas, ja mat konkrehta doaimmaid plánejuvvoyit dahje leat čaðahuvvon.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

1.a. Duogáš, sivva ja ulbmil

Válldahala mat áššiid dagahedje dan ahte prógrámma, prošeakta dahje doaibma ráhkaduvvui. Mat gáhttendárbbuid čilgejuvvoyedje ja gii dan dagai? Mo vuoruhusat čilgejuvvoyedje ja čaðahuvvojedje? Válldahala prógrámma, prošeavtta dahje doaimma válđoulbmila.

1.b. Gáhttendoaibmabijut

Válldahala prógrámma, prošeavtta dahja doaimma mearriduvvon gáhttendoaibmabijuid ja čilge manne dat válljejuvvoyedje. Jos oððajurddat metodat dahje bargovuogit ovddiduvvoyedje, de dat galget čilgejuvvot.

1.c. Áššáigullevaš ásahusat ja/dahje organisašuvnnat

Atte diehttevassii ásahusaid ja/dahje organisašuvnnaid namaid, adreassaid ja eará oktavuoðadieðuid ja vejolačcat nama dahje namaid ja virgenamahusa dan olbmos dahje dain olbmuin geain lea ovddasvástádus prógrámma, prošeavtta dahje doaimma báikkálaš hálldašeemis.

- Ásahusa ja/dahje organisašuvnna namma:
- Oktavuoda hálldašeaddji olbmo namma ja virgenamahus:
- Adreassa:
- Telefonnummar:
- Fáksanummar:
- E-poastta adreassa:
- Eará áššáigullevaš dieðut:

2. Oktiiheivehallan regiuvnnalaš, regiuvnna unnit ja/dahje riikkaidgaskasaš dásis

Eaktu P.2 góibida ahte «prógrámma, prošeakta dahje doaibma galgá regiuvnnalaš, regiuvnna unnit ja/dahje riikkaidgaskasaš dásis ovddidit immateriála kulturárbbi gáhttendoaibmabijuid

oktiiheivehallama.» Jos lea dárbu, de čilge mo prográmma, prošeakta dahje doaimmat leat ovddidan dakkár oktiiheivehallama. Jos prográmma lea álggahuvvon, dahje álggahuvvo, duššefal riikkalaš dásis, iige leat leamaš dakkár oktiiheivehallamis oassin, de dat ferte čielgasit fuomášuhttojuvvot.

Eai galgga leat eanet go 500 sáni.

3. Mo oidnosii bohtet Konvenšvnna vuodđojurdagat ja ulbmilat?

Eaktu P.3 gáibida ahte «prográmma, prošeakta dahje doaibma galgá speadjalastit Konvenšvnna vuodđojurdagiid ja ulbmiliid». Dieđit maid Konvenšvnna vuodđojurdagiid ja ulbmiliid várás prográmma, prošeakta dahje doaibma lea oaivvilduvvon, ja čilge mo dat speajalastet daid vuodđojurdagiid ja ulbmiliid dainna vugiin mo dat leat ásahuvvon, hábmejuvvon ja čađahuvvon.

4. Váikkuhus immateriála kulturárbbi ceavzilvuhtii

Eaktu 4 gáibida ahte «prográmmas, prošeavttas dahje doaimmas galgá leat leamaš stuorra váikkuhus gustojeaddji immateriála kulturárbbi ceavzilvuhtii.» Válldahala mo dakkár váikkuhus boahtá oidnosii prográmmas, prošeavttas dahje doaimmas, ja mo dat konkrehtalaččat lea leamaš mielde nanusmahttimin dán kulturárbbi ceavzilvuđa.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

5. Báikkálaš servodagaid searvan ja sin miehtan

Eaktu 5 gáibida ahte «prográmma, prošeakta dahje doaibma lea jodus dahje lea biddjojuvvon johtui ovttasráđiid áššáigullevaš báikkálaš servodagain, joavkkuin dahje vejolaččat oktagasaiguin maŋŋágo sidjiide leat addojuvvon dohkálaš dieđut ja sii daid vuodđul leat miehtan».

5.a. Áššáigullevaš báikkálaš servodagaid, joavkkuid ja oktagasaid searvan

Válldahala mo áššáigullevaš báikkálaš servodagat, joavkkut dahje vejolaččat oktagasat leat árjjalaččat searvan olles prosessii mas árvalus válmmaštuvvvo ja ráhkaduvvo.

5.b. Iešdáhtolaš ja dohkálaš dieđuid vuđđosaš miehtan árvalusa ovddideapmái ja dan ráhkadeami ovttasbargui²

Duodaštusaid das, ahte áššáigullevaš báikkálaš servodagat, joavkkut dahje vejolaččat oktagasat leat ožzon buriid dieđuid ja iešdáhtolaččat leat miehtan árvalussii ja searvan dan válmmašeapmái, ráhkadeapmái ja ovddideapmái, lea vejolaš bidjat ovdan čálalaš ávnnasin dahje báddejuvvon njálmmálaš ávnnasin, dahje eará láhkai, mii sorjá gustojeaddji láhkačoahkis mii lea fámus stáhtaoasehasa, áššáigullevaš báikkálaš servodagaid ja joavkkuid várás. Stáhtaidgaskasaš lávdegoddi sihtá baicce máŋgalágan duodaštusaid ja nannemiid go standárdalaš cealkámušaid. Duodaštusat dakkár miehtamis galget sáđdejuvvot nuppi gillii dan guovtti gielas mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat (enjelasgillii dahje ránskkagillii), ja lassin vel áššáigullevaš báikkálaš servodaga gillii, jos dat lea eará go enjelašgiella dahje ránskkagiella.

² «Free, prior and informed consent to this proposal and involvement in its preparation»

Duoðaštusat miehtamis galget leat mielddusin skovvái. Atte diehttevassii dás vulobealde mat dokumeanttaid leat mielddusin ja man hámis.

Eai galgga leat unnit go 150 sáni eaige eanet go 250 sáni.

5.c. Ásshágullevaš organisašuvnnat báikkálaš servodagas dahje dan ovddasteaddjit

Atte diehttevassii namaid, adreassaid ja eará oktavuoðadiedžuid organisašuvnnain mat leat báikkálaš servodagas, dahje dan ovddasteaddjiin, dahje eará stáhtaołggobeallásaš organisašuvnnain, nugo servviin, organisašuvnnain, kluppain, fágabargiidervviin, stivrrain, lávdegottiin, jna., mat gullet prográmmii, prošektii dahje doibmii.

- Organisašuvdna/báikkálaš servodat:
- Oktavuoða hálddašeaddji olbmo namma ja virgenamahus:
- Adreassa:
- Telefonnummar:
- Fáksanummar:
- E-poastta adreassa:
- Eará ásshágullevaš dieđut:

6. Regiuvnnalaš, regiuvnna unnit ja/dahje riikkaidgaskasaš ovdamearkkat

Eaktu 6 góibida ahte «prográmma, prošeakta dahje doaibma galgá doaibmat regiuvnnašlaš, regiuvnna unnit dahje riikkaidgaskasaš ovdamearkan góhttendoaimmain». Válldahala mo prográmma, prošeakta dahje doaibma galgá leat dakkár ovdamearkan čilgejettiin mat osiid, vugiid ja geavadiid doaimmain šaddet leat ásshágullevaččat earáge oktavuoðain.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

7. Buriid góhttungeavadiid gaskkustanovttasbargu

Eaktu 7 góibida ahte «stáhtaoasehasat, ásshágullevaš ja searválagaid doaibmi ásahusat, báikkálaš servodagat, joavkkut dahje vejolaččat oktagasat, jos prográmmat, prošeavttat dahje doaimmat leat čálihuvvon *Buriid góhttungeavadiid logahallamii*, galget leat mielas bargat ovttas buriid góhttungeavadiid gaskkustemiin». Válldahala mo oasehasat galget bargat ovttas dakkár gaskkustemiin.

Dain dáhpáhusain main lea mielddusin duoðaštus das, ahte erenomážit ásshágullevaš báikkálaš servodagat, joavkkut ja vejolaččat oktagasat áigot bargat ovttas buriid góhttungeavadiid gaskkustemiin, lea dárbu addit diehttevassii dás vulobealde mii duoðaštusaid biddjojuvvo mielddusin ja man hámis. Jos lea duoðaštus, de lea dárbu dan bidjat mielddusin ovttá gillii dan guovtti gielas mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat (enjelasgillii dahje ránskkagillii), ja lassin vel ásshágullevaš báikkálaš servodaga gillii, jos dan lahtut geavahit eará giela go enjelasgiela dahje ránskkagiela.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

8. Bohtosiid árvvoštallan³

Eaktu 8 gáibida ahte «prográmma, prošeakta dahje doaibma leat dagut maid bohtosiid lea vejolaš árvvoštallat». Buvtte konkrehta ovdamarkkaid árvvoštallamiin mat leat čadahuvvon.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

9. Ovdamearka ovddádusriikkas

Eaktu 9 gáibida ahte «prográmma, prošeakta dahje doaibma eanaš galgá leat heivvolaš ovddádusriikka erenoamáš dárbbuide». Válldahala mo prográmma, prošeakta dahje doaibma galgá leat heivvolaš ja ávkkálaš ovddádusriikkaid dárbbuide ja dillái, attedettiin diehttavassii áigeguovdilis osiid, vugiid ja geavadiid.

Eai galgga leat unnit go 300 sáni eaige eanet go 500 sáni.

10. Duodašteapmi

Buot duodaštusat mat leat čállojuvvon listui mii lea dás vulobealde, leat bákkolaččat ja fertejít biddjojuvvot mielddusin árvalussii. Duodaštusat šaddet geavahuvvot go árvalus árvvoštallojuvvo. Jos prográmma, prošeakta dahje doaibma čálihuvvo, de maiddái fotogovat ja videotge leat ávkin oindosii buktimii ja gaskkusteapmái. Sárggas roahki ruvttáide mat leat áigeguovdilat nannen dihtii ahte duodaštus lea biddjojuvvon mielddusin rávvagiid mielde. Eará ávdnasat go dat mat leat namahuvvon dás vulobealde, eai dohkkehuvvo eaige máhcahuvvo sáddejeaddjái.

- logi gieskadaš fotogova main lea buorre čuokkesčoahkkáivuohta
- fotogovaid vuogatvuoda sirdin (Skovvi ICH-07-fotogovat)
- redigerejuvvon video (viða minuhtas logi minuhtti). Jos video lea eará gillii go nuppi dan guovtti gielas mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat (enجلاسگيلى) dahje ránskkagillii), de dat galgá tekstejuvvot maiddái nuppi gillii dán guovtti gielas.
- videobáddemiid vuogatvuoda sirdin (Skovvi ICH-07-videoat)

11. Vuolláičála stáhtaoaseahasa(id) namas

Árvalusa loahpas galgá leat stáhtaoaseahasa fápmudan almmolaš virggehasa algovuolláičála. Maiddái namma, virgenamahus ja sáddenbeaivige fertejít addojuvvot diehttevassii.

Máŋggariikkalaš árvalusat galget siskildit gudege áššáigullevaš stáhtaoaseahasa várás ovta almmolaš virggehasa nama, virgenamahusa ja vuolláičállaga.

- Namma:
- Virgenamahus/virgi:
- Beaivi:
- Vuolláičála:

³ «Susceptibility to an assessment of results»

**Buriid gáhttenegeavadiid regishtar
Rávvagat skovvái ICH-03**

**PROGRÁMMAT, PROŠEAVTTAT JA DOAIMMAT MAT BUOREMUSAT
SPEADJALASTET KONVENŠUVNNA VUOÐÐOJURDAGIID JA
ULBMILIID**

**RÁVVAGAT DAS MO DEAVDIT SKOVI ICH-03 VEJOLAŠ ČÁLIHEAMI VÁRÁS JAGI
2015**

Leage nu buorre ahte dárkilit čuovut rávvagiid mat leat dás vulobealde. Árvalusat mat eai heive oktii dáiguiin rávvagiiguiin, šadet adnojuvvot váillalažjan eaige dohkkehuvvo.

Árvalusa sáddema áigemearri

1. **Vai stáhtaidgaskasaš lávdegoddi sáhttá árvvoštallat árvalusa skábmmánu 2015, de UNESCO ferte leat vuostáiváldán árvalusa njukčamánu 31. beaivái 2014.** Árvalusat mat sáddejuvvorit UNESCOi áigemeari manjá, šadet árvvoštallojuvvot čuovvovaš áigodaga.

Árvalusaid sáddemat

Vuoruhus go eanet árvalusat sáddejuvvorit

2. Stáhtaoasehasat mat sáddejiteanet árvalusaid go dušše ovttá árvalusa dihto áigodaga, berrejít dárkilit čilget makkár vuoruid mielde háliidit ahte árvalusat árvvoštallojuvvorit. Dát guoská sihke *Listui mii čájeha immateriála kulturárbbi hohpolaš gáhttema, Olmmošsohkagotti immateriála kulturárbbi ovddasteaddji listui, Buriid gáhttenegeavadiid logahallamii ja ekonomalaš doarjja mii leat stuorát árvvus go 25 000 US \$.*

Árvalusaid hápmi ja giella

3. Árvalusaid sáddemii stáhtaoasehasat galget geavahit gustojeaddji áigodaga standárdaskovi ICH-03. Skovi lea vejolaš viežžat Konvenšvnna neahssiiddus (<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms>)
4. Árvalus galgá siskkildit dakkár vuolláičállaga maid almmolaš virggehas gean fápmudus lea vuolláičállit stáhtaoasehasa namas, lea **giedain čállán**. Mánggariikkalaš árvalusat galget siskkildit guđege searvan stáhtaoasehasa almmolaš virggehasa giedain čállojuvvon vuolláičállaga.
5. Stáhtaoasehasat galget sáddet árvalusaid enjelasgillii dahje ránskkagillii, mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat. Jos lea vejolaš, de ávžžuhuvvojít stáhtaoasehasat sáddet árvalusaid goappašiid gillii.

Skovi deavdin

6. Skovvi ICH-03 galgá siskkildit dušše teavstta, ja leat illustrašuvnnaid ja fotogovaid haga. Sániid stuorámus mearri maid lea vejolaš atnit, lea addojuvvon diehttevassii guđege čállinruktádagain. Vai árvalus dohkkehuvvo, de ferte juohke čállinruktádat vástduvvot ja sániid ráddjejuvvon stuorámus mearri čuvvojuvvot.
7. Árvalusat čállojuvvoyit Arial nammasaš bustávaiguin, čuoggásturrodagain 11. Jos lea vejolaš, de berrejít dekoratiiva čállinmearkkat garvojuvvot. Jos lea dárbu atnit erenoamáš čállinmearkkaid, de dat galget čállojuvvot standárda-čállinmearkačoahkkái (Unicode).
8. Árvalusa bábirhápmi galgá sáddejuvvot, mas lea giedain čállojuvvon vuolláičála, ja dan reivemálle ferte čuovvut skovi ICH-03. Bábirhámi sturrodat galgá leat A4, báhpárii galgá dušcefal nuppe beallái čállojuvvot, ja árkkat eai galgga sákkastuvvot, eai cikcojuvvot eaige čadnojuvvot gittalagaid. (**čadnojuvvon dokumeanttat eai dohkkehuvvo**).

Árvalusa sisdoallu

9. Árvalus galgá siskkildit dušcefal daid dieđuid maid hárrái jerrojuvvo skovis ICH-03 ja galget devdojuvvot juohke ruktádaga rávvagiid mielde.
10. Guđege ruktádaga fáttá ja ulbmila mielde stáhtaoasehasat galget válldahallat, čilget ja čájehit árvaluvvon programma, prošeavtta dahje doaimmaid nu bures go vejolaš. Čuoččuhusaid vuodđun berrejít leat čilgehusat ja duođaštusat.
11. Eará ávdnasat, nugo doarjjareivvet ja vuolláičállagat, dohkkehuvvojít dušcefal árvvoštallanulbumiidda jos daid leat sádden báikkálaš servodaga lahtut dahje ovddasteaddjít. Eaige árvalusat galgga čujuhit eará mildosiidda, earágó jos leat dokumeanttat mat čujuhit artihkkalii 5.b (Iešdáhtolaš ja dohkálaš dieđuid vuđdosaš miehtan árvalusa ovddideapmái ja dan ráhkadeami ovttasbargui) ja ruktádat 7 (Buriid gáhttengenavadiid gaskkustanovttasbargu).

Árvalusa sádden

12. Skovi bábirhápmi mas lea álgovuolláičála sáddejuvvo čuovvovaš adressii:

UNESCO Intangible Cultural Heritage Section
 7 Place Fontenoy
 75352 Paris 07 SP
 France
 Telefon +33 (0) 1 45 68 43 95
 Faks +33 (0) 1 45 68 57 52

13. Skovi teaksta galgá maid sáddejuvvot elektrovnnalačcat (dábálaš .rtf- dahje .doc-formáhtas), CD-ROM hámis dahje e-poasttas: ich-nominations@unesco.org.

Duođašteapmi

14. Fotogovat ja videot berrejít ovddastit árvaluvvon programma, prošeavtta dahje doaimma sierranas beliid dan dálás dili mielde, ja erenoamážit čalmmustahttit dan rolla báikkálaš servodagas ja báikkálaš servodaga várás, mo dat sirdojuvvo ođđa buolvvaide ja mat vejolaš hástalusaid leat dasa.
15. Dušcefal fotogovat ja videot main vuogatvuodđat leat sirdojuvvon, árvvoštallojuvvoyit (Skovvi ICH-07-fotogovat ja skovvi ICH-07-videot).

Dárkilis teknihkalaš diedut bákkolaš fotogovaid birra

16. Árvalus galgá siskkildit jure justa logi fotogova. Fotogovat galget sáddejuvvot elektrovnnaččat, namalassii .tiff, .raw-, .jpeg- dahje .pdf-formáhtas, ovddimusat CD/DVD hámis. Jos fotogovaid ii leat vejolaš sirdit digitála formáhtii, de dohkkehuvvojit dušefal fotogovat mat leat prentejuvvon fotobáhpárii.
17. Fotogovaid čuokkesčoahkkáivuhta galgá leat nu buorre ahte govat leat almmuhan láhkai, main leat unnimus 1800-čuoggásaš ceakkonjulges ja láskkonjulges dimenšuvnnat (dahje 15 x 20 cm/6 x 8 dumá main čálihančuokkesčoahkkáivuhta ii leat unnit go 300 dpi).
18. Jos lea vejolaš, de galgá sáddejuvvot digitála ja muohkatkeahthes álgohápmi.
19. Nugo čilgejuvvo Skovis ICH-07-fotogovat, de galgá juohke fotogova mielde čuovvut diehtojuohkki govivateaksta. Fotogovaid ala ii galgga leat čállojuvvon teaksta eaige diedut.

Dárkilis teknihkalaš diedut bákkolaš videoid birra

20. Árvalus berre siskkildit video man guhkkodat lea viđa ja logi minuhta gaskkas, mas lea enjelasgillii dahje ránskkagillii jietnaráidu ja/dahje vuolleateaksta. Stáhtaoasehasat ávžžuhuvvojit sáddet dan video máŋgga gillii, maiddái dan álgogillii dahje álgogielaide. Ávžžuhus lea geavahit vuollebajilčállagiid. Dat galget leat govas sirrejuvvon eret, omd. srt-, .sub-, .smi- dahje .rt-fiillat.
21. Čuovvovaš formáhtat leat dohkkehuvvon ja vuoruhuvvon manjálagaid: Blu-ray, HDV (DV- dahje MiniDV-báddi), DVD dahje DV (DV-, MiniDV- dahje DVCAM-báddi).

Geavahanvuogatvuodaid sirdin ja fotogovaid ja videoid logahallan (Skovvi ICH-07-fotogovat ja ICH-07-videoit)

22. Sihke fotogovaid skovi ja videoid skovi mielde ferte biddjojuvvot čálalaš dákideapmi mii addá Unescoi máilmmeviidosaš vuogatvuodaid geavahit ávdnasiid. Geavahanvuogatvuoda sirdin ferte sáddejuvvot enjelasgillii dahje ránskkagillii ja spiehkaskeahttá skovis.
23. Geavahanvuogatvuoda sirdimis mii sáddejuvvo, ferte leat álgovuolláičála. Máŋgga dáhpáhusas stáhtaoasehas lea dat geas lea vuogatvuhta, ja fápmuduvvon almmolaš virggehas ferte čállit dan vuollái. Eará dáhpáhusain, go vuogatvuhta gullá govvideaddjái dahje videobuvttadeaddjái, stáhtaoasehasa ovddasvástádus lea háhkat guđege vuolláičállaga. Dain dáhpáhusain main stáhtaoasehas sádde máŋgga vuogatvuoda eaiggádušši ávdnasiid, de galgá ráhkaduvvot gudege ávdnasa várás dan buvttadeaddji vuogatvuoda sirdi áššebábir.
24. Juohke fotogovii galgá addojuvvot čielga ja eahpitkeahthes fiilanamma. Oanehis diehtojuohkki govivateaksta mas leat eanemusat 40 sáni, ja mii lea válmmaštuvvon almmuheapmái, galgá biddjojuvvot mielddusin. Videobáddemat galget merkejuvvot čielgasit fiilanamain, namain ja gielain. Fotogovaid ja videoid várás gáibiduvvojit maid diedut das goas dat leat buvttaduvvон, buvttadeaddji namma ja dievaslaš diedut dán birra álggu rájis. Majimusat namahuvvon diedut galget čállojuvvot ná: «© [jahki] [vuogatvuoda eaiggáda namma].
25. Vuogatvuoda sirdin ferte maid sáddejuvvot elektrovnnaččat (dábalaš .rtf- dahje .doc-formáhtas), CD-ROM hámis dahje e-poasttas: ich-nominations@unesco.org, vai álgovuogatvuoda govivateavsttaid ja dieduid lea álki registarastit.

Geat sáhttet nomineret?

26. Nugo Konvenšuvnna artihkkala 18 čilge, de stáhtaoasehasat geat leat vuolláičállán Konvenšuvnna, sáhttet árvalit prográmmaid, prošeavttaid ja doaimmaid maid stáhtaidgaskasaš lávdegoddi sáhttá válljet ovddidit buori ovdamearkan Konvenšuvnna vuodđojurdagiid ja ulbmiliid čáđaheamis. Dakkár prográmmat, prošeavttat dahje doaimmat sáhttet mearkkašit ahte dárbu lea arvat daid gáhttendoaibmabijuid ja doaimmaid maid

Konvenšuvdna buktá ovdan, čađahit riikkalaš dahjá riikkaidgaskasaš dásis, ja ahte dat sáhttet leat gittalagaid juohkelágan immateriála kulturárbbiin, beroškeahttá das leago čálihuvvon Konvenšvnna logahallamiidda vai iigo. Prográmmat, prošeavttat ja doaimmat sáhttet leat čađahuvvon, dahje leat ain čađahuvvomin, dallego dat árvaluvvo stáhtaidgaskasaš lávdegoddái.

27. Go gáhttema várás prográmmat, prošeavttat ja doaimmat válljejuvvorit ja ovddiduvvovit, de stáhtaidgaskasaš lávdegoddi galgá erenoamážit váldit vuhtii ovddádusriikkaid dárbbuid ja rievttalaš geografalaš juogu vuodđojurdaga, mas máddi-máddi-ovttasbargu ja davvi-máddi-máddi-ovttasbargu nanusmahttojuvvorit.

Árvalusaid vuostáiváldin ja giedħallan

28. Go stáhtaoasehasat sáddejít árvalusaid, de čállingoddi registarastá daid, čađaha daid dievašlaš árvvoštallama, ja sádde vuostáiváldinduođaštusa stáhtaoasehassii dahje stáhtaoasehasaide. Dain dáhpáhusain main árvalus lea váillalaš, de čállingoddi dáhtru stáhtaoasehasa dahje stáhtaoasehasaid sáddet dasa dievasmahtti dieduid.
29. Čállingoddi almmuha Konvenšvnna neahttiiddus árvalusaid maid lea vuostáiváldán ássháigullevaš áigodaga. Árvalusat almmuhuvvovit daid álgohámis. Dađistaga go stáhtaoasehas dahje stáhtaoasehasat sáddejít buoriduvvon árvalusaid čállingoddái, de dat biddjojuvvovit álgohámiid sadjái. Jorgalusatge enjelasgillii ja ránskkagillii almmuhuvvovit neahttiiddus dađistaga go dat gárvánit.
30. Árvalusaid *Buriid gáhtteneavadiid logahallamii* galgá stáhtaidgaskasaš lávdegotti rāvvejeaddji orgána árvvoštallat, ja doaibmi rávvagiidda gullevaš paragráfa 26 mielde. Dát árvvoštallan galgá siskkildit cealkámuša das, leago nu ahte árvalus soahpá oktii čáliheami eavttuquin, ja árvalusa stáhtaidgaskasaš lávdegoddái das, galgágo árvaluvvon prográmma, prošeakta dahje doaibma čálihuvvot logahallamii.

Áigeplána

Njukčamánu 31. b. 2014: Árvalusat *Buriid gáhtteneavadiid logahallamii* fertejít leat joavdan Unesco čállingoddái.

Geassemánu 30. b. 2014: Čállingoddi galgá leat registarastán árvalusaid ja sádden vuostáiváldinduođaštusa stáhtaoasehassii dahje stáhtaoasehasaide. Váillalaš árvalusat máhcahuvvovit stáhtaoasehassii dahje stáhtaoasehasaide jearaldagain oažżut dievasmahtti dieduid.

Čakčamánu 30. b. 2014: Stáhtaoasehas dahje stáhtaoasehasat galget leat sádden vejolaš buoriduvvon árvalusaid čállingoddái. Árvalusat mat ain leat váillalaččat, máhcahuvvovit stáhtaoasehassii dahje stáhtaoasehasaide mat sáhttet árvvoštallat sáddejítgo daid manjxelis eará nominašuvdnaáigodaga.

Juovlamánu 2014 miessemánnui 2015: Rávvejeaddji orgána árvvoštallá árvalusaid.

Cuonjománu geassemánnui 2015: Rávvejeaddji orgána čoahkkana loahpalaččat giedħallat árvvoštallamiid.

Njeallje vahku čoahkkimiid ovdal maid stáhtaidgaskasaš lávdegoddi doallá: Čállingoddi sádde rapporttaid main leat árvvoštallamat stáhtaidgaskasaš lávdegotti lahtuide. Árvvoštallamat

biddjojuvvojit maid nehttii vai earáge stáhtaoasehasat sáhttet daid geahčadit.

Skábmamánuš 2015: Stáhtaidgaskasaš lávdegoddi árvvoštallá árvalusaid ja dakhá loahpalaš mearrádusaid.

Veahkki árvalusaid válmmašteapmái

31. Stáhtaoasehasain lea vejolašvuohta jearrat veahki ráhkadir árvalusaid *Buriid gáhttenegeavadiid logahallamii*, lagi 2016 dahje maanjá. Dakkár veahki jearamii áigemearri lea njukčamánu 31. b. 2014. Geavat skovi ICH-05, mii lea viežžan láhkai Konvenšuvnna neahttiiddus (<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms>).
32. Árvalusat *Buriid gáhttenegeavadiid logahallamii* mat leat válmmaštanvehkiin ráhkaduvvon, fertejit sáddejuvvot skovis ICH-03 áigemearrái mii lea njukčamánu 31. b. 2015 vejolaš čáliheami várás lagi 2016 dahje ovdal njukčamánu 31. b. 2016 vejolaš čáliheami várás lagi 2017.

ÁRVALUSAID DÁRKKISTANLISTU

Árvalusat mat eai leat gáibádusaid mielde mat leat čilgejuvvon skovis ICH-03, eaige rávvagiid mielde, árvvoštallojuvvojít leat váillálaččat. Dat eai sáddejuvvo stáhtaidgaskasaš lávdegoddái. Doaibmi njuolggadusaid paragráfa 54 mielde lea nu:

«[...] nominašuvnnat mat ain leat váillálaččat máhcahuvvojít stáhtaoasehassii dahje stáhtaoasehasaide mat sahettet árvvoštallat sáddejítgo manjelis, namalassii eará nominašuvdnaágodaga».

Skovvi

1. Leago **standárdaskovvi ICH-03 jagi 2015-hámis** geavahuvvon, maid lea vejolaš viežžat dás: <http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms>?
2. Leago árvalus **sáddejuvvon engelasgillii dahje ránskkagillii?** Stáhtaoasehasat galget sáddet árvalusaid engelasgillii dahje ránskkagillii, mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat. Jos lea vejolaš, de ávžžuhuvovjít stáhtaoasehasat sáddet árvalusaid goappašiid gillii.
3. Leago árvalus sáddejuvvon maiddái **elektrovnnaččat (standárddalaš .rtf- dahje .doc-formáhtas)**, CD-ROM hámis dahje e-poasttas dán neahttiiddus: ich-nominations@unesco.org?
4. Leago árvalusa **bábirhápmái fápmuduvvon almmolaš virggehas vuolláičállán stáhtaoasehasa namas?** Máŋgariikkalaš árvalusaid galgá gudege searvan stáhtaoasehasa namas okta almmolaš virggehas vuolláičállit.
5. **Leatgo skovi buot ruktádagat devdojuvvon ja mearriduvvon sátnemeriid mielde?** Gokko stuorámus ja unnimus sátnemearit leat celkojuvvon, dakko lea bággu daid čuovvut.

Doarju ávdnasat

6. Jos árvalus siskkilda duoðaštusa das, ahte **báikkálaš servodagat, joavkkut dahje vejolaččat oktagasat leat iešdáhtolaččat dohkálaš dieđuid vuodul miehtan árvalussii?** Duoðaštusaid dás lea vejolaš bidjat ovdan čálalaš dahje njálmmálaš ávnnasin mii lea báddejuvvon, dahje eará láhkai, mii sorjá láhkačoahkis mii gusto stáhtaoasehassii, áššáigullevaš servodagaide ja joavkuide. Stáhtaidgaskasaš lávdegoddi dáhtošii hui máŋgalágan duoðaštusaid ja nannemiid dan sadjái go standárddalaš cealkámušaid. Dakkár miehtama duoðaštusat galget sáddejuvvot stáhtaidgaskasaš lávdegotti nuppi gillii dan guovtti gielas mat leat lávdegotti bargogielat (engelasgillii dahje ránskkagillii), ja vel áššáigullevaš báikkálaš servodaga gillii, jos dan lahtut geavahit eará giela go engelasgiela dahje ránskkagiela. Duoðaštus mii čájeha dakkár miehtama galgá leat mielddusin árvalussii. Lassin galgá diehtevassii addojuvvot ruktádagas 5.b. mat dokumeanttaid biddjojuvvojít mielddusin ja man hámis.

Audiovisuála duodaštus

7. **Leatgo logi gieskadaš fotogova main lea alla čuokkesčoahkkáivuhta biddjojuvvon mielddusin árvalussii?** Árvalusas galget leat jure justa logi fotogova. Fotogovat galget sáddejuvvot digitála fiilan, jogo .tiff-, .raw-, .jpeg- dahje .pdf-formáhtas, ovddimusat CD/DVD hámis. Jos fotogovaid ii leat vejolaš bidjat digitála formáhtii, de dohkkehuvvojít mielddusin ja man hámis.

duššefal fotogovat mat leat prentejuvvon fotobáhpárii. Fotogovain galgá leat almmuheapmái válmmaštuvvon čuokkesčoahkkáivuohta, mas láskkonjulges ja ceakkonjulges dimenšuvnnat leat unnimusat 1800 čuoggá (dahje 15 x 20 cm/6 x 8 dumá ja prentema várás čuokkesčoahkkáivuohta mii ii leat unnit go 300 dpi). Govaala ii galgga leat čállojuvvon teaksta eaige diedut.

8. **Leago árvalusa mielddusin video man guhkkodat lea viða minuhtas logi minuhtii, oktan namaiguin ja dieđuiguin buktaga birra álggus lohppii?** Dain dáhpáhusain main videos lea eará álgogiella go engelasgiella dahje ránskkagiella, mat leat stáhtaidgaskasaš lávdegotti bargogielat, ferte engelasgielat dahje ránskkagiela jietnaráidu ja/dahje vuolleteaksta leat mielde. Vuoruhuvvon dohkkehuvvon formáhtat leat: Blu-ray, HDV (DV-dahje MiniDV-báddi), DVD dahje DV (DV-, MiniDV- dahje DVCAM-báddi). Stáhtaoasehasat ávžžuhuvvojit sáddet dan video mángga gillii, maiddái álgogillii dahje álgogielade. Ávžžuhus lea geavahit vuollebajilčállagiid. Dat galget leat sirrejuvvon govas eret, ovdamearkka dihtii .srt-, .sub-, .smi- dahje .rt-fíilan.
9. **Leatgo skovit ICH-07-fotogovat ja ICH-07-videoet (audiovisuála duodaštusa vuoigatvuoda sirdin) biddjojuvvon mielddusin árvalussii?** Vuoigatvuoda sirdin ferte sáddejuvvot engelasgillii dahje ránskkagillii, oktan álgovuolláičállagiin ja almmá spiehkastagaid haga skovis. Juohke fotogovvii galgá leat čielga ja álkis fiilanamma mainna dan lea vejolaš álkit dovdát. Oanehis ja diehtojuohkki govvateaksta mas eai leat eanet go 40 sáni, ja mii lea válmmaštuvvon almmuheapmái, galgá maid leat mielde. Videobáddem, oktan bajilčállagiin ja gielain, galgá leat álki dovdát riekta dan fiilanamas. Fotogovaide ja videobáddemiidda gáibiduvvojit dieđut buvttadanáiggi birra, buvttadeaddji namma ja dievaslaš dieđut dan buvttadeami birra álggus lohppii. Mađimusat namahuvvon dieđut galget addojuvvot ná: «© [jahki] [vuoigatvuoda eaiggáda namma]. Vuoigatvuoda sirdin ferte maid sáddejuvvot elektrovnnaččat (standárdalaš .rtf- dahje .doc-formáhtas), CD-ROM hámis dahje e-poasttas: ich-nominations@unesco.org, vai lea álki registarastit govvateavstta ja buvttadeami dieđuid.